

JAARVERSLAG

2021

Het vijfde jaar in beeld

*"Geef ons moed om te veranderen wat we kunnen veranderen.
Geef ons wijsheid om te accepteren wat we niet kunnen veranderen.
Geef ons het inzicht om het verschil tussen beide te zien"*
- Franciscus van Assisi -

Stichting Rituals to Root

to **R**ituals
to **R**oot

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Doelstelling stichting en bestuur.....	2
Welkom nieuwe vrijwilliger	2
Activiteiten	2
Locatie met Troosttuin in ontwikkeling	3
<i>Windekind</i>	3
Troosttuin/Stiltepad/Bezinningsplek.....	3
Netwerk Sterven en Rouw Flevoland	3
Participatie en ondersteuning Namen Blijven.....	4
Pilot Waakzorgkringen Almere.....	4
Ontwikkelingen rondom workshop Liefdevol Levenseinde	5
De workshop en de gids.....	5
Uitbreiding workshop en samenwerking Stichting Amaruq	5
Pilot workshop Liefdevol Levenseinde Almere	6
Overige zingevingsactiviteiten	7
Introductiemiddag ‘Leven, liefde en de dood’	7
Verdiepingsmiddag ‘Uit de kist’	7
Deelname Vergankelijkheidsdag	7
Workshop Levenseinderituelen.....	7
Rituelen	7
Samenvatting zingevingsactiviteiten	8
Eigen ontwikkeling en deskundigheidbevordering.....	8
Externe partijen en samenwerkingen op een rij.....	8
Financieel verslag.....	8
Vooruitblik 2022.....	9

Inleiding

2021 was wederom een jaar met beperkingen en meebewegen met wat er wél kan tijdens de corona pandemie. Dit had gevolgen voor de activiteiten van de stichting. Er blijkt juist meer behoefte aan verbinding, verzachting en compassie. Als stichting bestond het meebewegen uit het online aanbieden van bepaalde activiteiten en mogelijkheden om tot verdieping en bezinning te komen, met nog kleinere groepen te werken alsmede het verder ontwikkelen van de Troosttuin, het Stiltepad en de Bezinningsplek. We blikken terug en werpen kort onze blik op het jaar dat gaat komen. Het voortdurend zaaien en planten leverden nieuwe betekenisvolle projecten op die ingezet worden wanneer het mogelijk is.

Doelstelling stichting en bestuur

Zoals omschreven in de statuten: het (doen) creëren van individuele en maatschappelijke verdieping en verbondenheid door zingevingactiviteiten te ontplooiën met behulp van rituelen en symbolen, dit alles in de ruimste zin van het woord. De stichting beoogt niet het maken van winst en werd eind 2017 opgericht uit eigen (privé) middelen. Deze lening was om de start van de stichting mogelijk te maken. De stichting bedruipt zichzelf sinds 2019.

In 2021 bleef het bestuur ongewijzigd met leden die de doelstelling van de stichting een warm hart toedragen en hun functie geheel vrijwillig vervulden: voorzitter Zilla van Dijk, secretaris Masja Veerman, penningmeester Eduard Knape, algemeen leden Lida van Dijk en Robin Zuidam.

Welkom nieuwe vrijwilliger

In gesprekken met de ex-coördinator VPTZ (Vrijwillige Palliatieve Terminale zorg) bij de VMCA (Vrijwilligers en mantelzorgcentrale Almere) werd de wens gedeeld om nu na pensionering zinvol bij te blijven dragen. Sindsdien trekken Marie-José Jongstra en Zilla van Dijk samen op in twee nieuwe Pilot projecten binnen Almere. Pilot Liefdevol Levensende Almere en Waakzorg Kringen Almere. Meer info over deze twee projecten verderop in het Jaarverslag.

Activiteiten

Vele beschikbare netwerkmogelijkheden zijn benut om het breder bekend maken van onze werkzaamheden en mogelijkheden voor het voetlicht te brengen. Door actieve deelname zijn nieuwe contacten, samenwerkingen en specifieke opdrachten ontstaan, van waaruit weer nieuwe verzoeken ontstaan. Vanwege de pandemie werden vele geplande bijeenkomsten afgelast en doorgeschoven. Het vestigingsadres van de stichting ‘Windekind’ werd vanwege Covid beperkt gebruikt voor: overleggen, vergaderingen, bijeenkomsten, workshops en afspraken.

Een greep uit de activiteiten:

- 💡 De website wordt grotendeels zelf onderhouden en gevuld
- 💡 Social media kanalen worden ingezet en het aantal volgers groeit. Het blijkt een bron van informatie en aanmeldingen voor de verschillende verdiepingsactiviteiten en workshops.
- 💡 Workshop Liefdevol Levensende is een vaste waarde en blijft deelnemers aantrekken
- 💡 Er zijn verschillende vrijwillige inzetten in stervensbegeleiding onderhouden en afgerond
- 💡 Samenwerking en uitvoering Buurtherdenking 4 mei
- 💡 Voorzetting en evaluatie Netwerk Sterven & Rouw Flevoland
- 💡 Aansluiting bij netwerk CMO Flevoland – Positieve gezondheid en Zowelwerk als luistercoach
- 💡 Samenwerking Stichting Amaruq voor uitbreiding aantal workshops Liefdevol Levensende

- 🟡 Hosting en mede-organisatie van online Oneness meditatieavonden
- 🟡 Organisatie van wekelijkse thema ochtendmeditaties voor buurtgenoten
- 🟡 Ontwikkeling en uitvoering van verschillende workshops en verdiepingsmiddagen met rituelen en symbolen

Locatie met Troosttuin in ontwikkeling

Eind 2019 trokken we met de stichting naar de nieuwe woonwerk locatie in het bijzondere gebied van Almere Oosterwold. Hier wordt voormalige biologische landbouwgrond ontwikkeld tot een woongebied met duurzaam- en zelfvoorzienendheid als uitgangspunt. Er is een gezamenlijk gevoel van community spirit in Oosterwold die helemaal past binnen het gedachtengoed van de stichting.

Windekind

Het mooie warme houten en duurzame huis waar de stichting mag vertoeven is vernoemd naar het mystieke figuur in het boek *De kleine Johannes* van Frederik van Eeden. De kleine Johannes voelde zich fijn en geborgen bij Windekind, die veel wist over de natuur en op avontuur ging. Dat gevoel brengen we graag over aan onze gasten. We wonen en werken aan de Frederik van Eedenweg in Almere Oosterwold, vernoemd naar de huisarts, psychiater, filosoof, schrijver en wereldverbeteraar. Dat past als gegoten bij dit gebied en de werkzaamheden van de stichting.

Windekind rustig gelegen in het groen aan een bosstrook met een bescheiden ruimte voor workshops, lezingen, zingevingactiviteiten en verdiepingsbijeenkomsten georganiseerd door de stichting. Een herberg van compassie waarin de dichtregel van Jana Beranova het treffend omschrijft: 'Laten we op alle plekken de hemel verdelen onder elkaar'.

Troosttuin/Stiltepad/Bezinningsplek

In Oosterwold staan geen schuttingen en bezoekers worden uitgenodigd om langs ieders terrein te wandelen. In deze setting is in 2021 weer een belangrijke stap gemaakt in ontwikkeling van de troosttuin. Verbinding, verdieping en zingeving als pijlers in bewust leven en sterven vormen de basis van de paden die om de Troosttuin, boomgaard, stadslandbouw en Windekind leiden. Waaronder een stilte- en beeldenpad in wording die uitnodigt om naar de bezinningsplek te bezoeken voor verinnerlijking. De bezinningsplek is bij de lemniscaatvormige vijver met uitzicht op een treurwilg. De contouren met groen en een beeld op de nog verder in te richten ruimte voor herdenken en bezinnen is gelegd. Zo verbinden wij met onze gasten, bezoekers en buurtgenoten. De plek wordt tevens benut door deelnemers aan onze activiteiten. Wekelijks zal er een nieuwe tekst of gedicht worden geplaatst in de informatievitruine die uitnodigt om te bezinnen of een eigen ritueel uit te voeren. In 2021 gaven de linten van het linritueel door de beroepsvereniging van ritueelbegeleiders tijdens de Funeral Fair hun boodschappen af aan de wind. Ook het komend jaar gaat de ontwikkeling door.

Netwerk Sterven en Rouw Flevoland

Het netwerk ondervond in 2021 stevige coronabeperkingen.

Dit waren de activiteiten:

- 🟡 Online thema-avond *Ontmoeten voorbij de dood* op 26 mei.

- Bijzondere ontmoetingsavond met Marinus van den Berg | “Eenzaamheid rondom sterven” in Lelystad ism Welzijn Lelystad. Deze avond werd twee keer uitgesteld en heeft uiteindelijk op 13 oktober plaatsgevonden. Voor ons netwerk en te organiseren avonden ontstond een samenwerking met Welzijn Lelystad die de locatie aanbiedt.
- We boden in september nog een buiten netwerkmogelijkheid aan die werd afgelast vanwege te weinig belangstelling.

Vanwege de te geringe actieve bijdragen van de professionals rondom sterven die op de lijst staan van het netwerk, herkent de werkgroep zich niet meer in de doelstelling. Namelijk: Een netwerk voor en door professionals. Hierdoor is er een te grote faciliterende rol weggelegd voor de werkgroepleden die op vrijwillige basis tijd en inzet bieden wat in enkele gevallen niet meer te combineren viel met werk. Hierdoor besloot de werkgroep om in 2022 een time-out in te lassen en het einde van dat jaar te evalueren.

De trouwe faciliterende werkgroep kwam vier keer online bij elkaar voor overleg in 2021. De werkgroep bestond uit: Ans Dohmen (Verliesbegeleider en Uitvaartspreker), Elsbeth de Kruijff (Rouwdeskundige), Erna Vlaar (Stervensbegeleider), Martijn Huffnagel (Uitvaartondernemer), Bernadette Wegman (Nazorg) en Zilla van Dijk (Stervens- en ritueelbegeleider alsmede coördinator). *Doelstelling: Een netwerk voor en door professionals in begeleiding bij sterven, uitvaarten en rouw die met elkaar de verbinding en verdieping zoeken in ontmoeting, ondersteuning, inspiratie en informatie uitwisseling. Het netwerk streeft naar ondersteunende verbindingen met de (medische-) zorginstellingen voor verbetering in de overgangen van sterven ervoor, tijdens en erna voor cliënten en hun naasten.*

<https://www.ritualstoroot.nl/netwerk-sterven-en-rouw-flevoland/>

Participatie en ondersteuning Namen Blijven

De stichting is ambassadeur van Namen Blijven en hielp actief mee in ondersteuning, promotie en bood een activiteit aan bij het drukbezochte Namen Blijven op 6 november 2021 met de herdenkings- en herinneringsmogelijkheid: “Het liefderijk tussen Larf en Li-bel”.

www.namenblijven.nl

Pilot Waakzorgkringen Almere

Na het verzorgen van twee workshops voor Woonzorgcentrum Vredenoord kwam door de deelnemers naar voren dat ze VPTZ intramurale inzetten ter ondersteuning van hun verpleegkundige werkzaamheden bij sterven miste. Na onderzoek hoe dit in Almere is geregeld ontstond samen met Marie-José Jongstra het idee om te onderzoeken of een pilot Waakzorg Kringen In Almere te realiseren zou zijn. Bij waakzorg kringen is een bescheiden groep vrijwilligers gekoppeld aan één woonzorgcentrum. Zij zouden na een intensieve training stervende bewoners kunnen bijstaan in hun stervensproces waar familie dit niet kan of wil invullen. Deze groep kent elkaar, bouwt een vertrouwensband en vriendschap op met elkaar en wordt regelmatig begeleid met intervisie en themamiddagen voor eigen ontwikkeling en zingeving.

Binnen Almere is nog niet voorzien in vrijwillige intramurale inzetten binnen woonzorgcentra. Er waren ruim 40 gesprekken met Gemeente Almere, Palliatief Netwerk Almere, Hospice, Zorggroep Almere intra- en extramuraal, VPTZ landelijk en lokaal, Humanitas, VMCA, Cliëntenraad, Kerkenraad, Leger des Heils, Monuta Helpt! Enzovoorts. In 2022 zal blijken of bij één van de woonzorgcentra een

ingang is waar kleinschalig één waakzorgkring wordt opgezet waarna een evaluatie met alle betrokkenpartijen volgt voordat het verder wordt ingezet. Monuta Helpt! Heeft inmiddels een waakmand gestuurd ter ondersteuning van dit project.

Ontwikkelingen rondom workshop Liefdevol Levensende

De in 2017 ontwikkelde workshop Liefdevol Levensende was in 2021 een belangrijke aanbieder van stervensbegeleiding voor naasten maar bediend een bredere doelgroep. De workshop levert een bijdrage aan bewust leven en sterven door kennis te delen over het stervensproces en het taboe van praten over de dood te doorbreken. Een greep uit de deelnemers: (Mantel)zorgers voor een dierbare, professionals en vrijwilligers rondom sterven zoals begeleiders bij sterven, uitvaarten en rouw, ritueelbegeleiders, POH-ers, coaches en deelgenoten die overwogen stervensbegeleider te worden.

De workshop en de gids

De workshop Liefdevol Levensende is een verdiepingdag waarin een groep van 6 personen met elkaar en dit thema aan de slag gaat in theorie én praktijk. Er wordt geleerd hoe men een dierbare liefdevol kan ondersteunen in het grootste levensproces, afscheid van het leven. Dit gezamenlijk aangaan met een dierbare is een van de meest liefdevolle, intense en bevredigende levensprocessen die een mens kan beleven. De dag is inclusief een biologische vegetarische lunch en wordt begeleid op vrijwillige basis. De onderwerpen:

- 💡 Wat sterven voor jou betekent?
- 💡 Het Sterfproces
- 💡 Spirituele communicatie
- 💡 Rituelen
- 💡 Fysieke zorg
- 💡 Voorzorg, zelfzorg en nazorg

De praktische gids in Levens- en stervenswijsheid wordt meegegeven wanneer de workshop liefdevol levensende is gevolgd. De gids is geschreven om te helpen van sterven een liefdevol proces te maken en als naslagwerk te gebruiken.

Liefdevol Levensende in 2021:

- 💡 **Windekind:** slechts alleen op 15 mei en 11 september kon de workshop (coronaproof) doorgaan in Almere vanwege de pandemie.
- 💡 **Incompany:** uitgevoerd op 18 en 19 mei op verzoek van Woonzorgcentrum Vredenoord in Huis ter Heide.
- 💡 **Privé training:** op verzoek 21 mei in *Windekind*.
- 💡 **Arnhem Stichting Amaruq:** 16 oktober en 7 november in Arnhem (zie hieronder)

Inmiddels is er een behoorlijke verzameling evaluatieformulieren door de jaren opgebouwd. 92% van alle deelnemers vulde een formulier in. Naast tips en andere waardevolle informatie is de stichting diep tevreden over de 8,8 gemiddelde score van 1 op 10. <https://www.ritualstoroot.nl/liefdevol-levenseinde-2/>

Uitbreiding workshop en samenwerking Stichting Amaruq

Om de wens ooit landelijk dekkend en dicht bij huis Liefdevol Levensende te kunnen aanbieden is de Stichting Rituals to Root een samenwerking aangegaan met Stichting Amaruq. Onze doelstellingen

komen overeen. Liefdevol Levenseinde wordt volgens bestaand concept gegeven door workshopleider Yari Amaruq die waarborging van kwaliteit verzorgt. De workshop Liefdevol Levenseinde is in 2021 tweemaal in Arnhem aangeboden. We zetten dit mooie voornemen in 2022 voort. <https://amaruq.nl/>

Pilot workshop Liefdevol Levenseinde Almere

Om een start te maken voor de invulling van de wens tot landelijk dekkende zijn, is een good practise pilot te starten in Almere. Hopelijk (deels) financieel ondersteund door gemeente of andere subsidieverleners. Zie hier de ondersteunende tekst bij de gevoerde gesprekken hierover.

“Hoe wij tegen de dood aankijken, bepaalt hoe wij in het leven staan”

- Dag Hammerskjöld -

Een wereld zonder angst voor sterven, is de drijfveer waar ik met passie vrijwillig aan werk. Als stervens- en ritueelbegeleider reisde ik mee met velen door het land van sterven. Totdat ik zag: “Dit kan beter!” Liefdevol Levenseinde werd geboren, een dagworkshop in stervensbegeleiding voor naasten. Nu lokaal aangeboden maar in diep verlangen naar een pilot in Almere voor een landelijk dekkende uitrol.

De terminale zorgtaart is namelijk opmerkelijk verdeeld in wie hoelang aan bed zorgt. De arts, zorgprofessional, vrijwilliger 11% en wij: familie, bureu, vrienden 89%. Naasten leveren de meeste zorg, nemen de meest ingrijpende beslissingen en hebben de minste kennis over het sterfproces.

Waarom is er voorbereiding bij een geboorte maar niet bij sterven? Hier een praktijkvoorbeeld van Cor met indicatie terminaal en de wens om thuis te sterven. Toch ontmoette ik haar in het ziekenhuis, plotseling opgenomen voor verder onderzoek. De kinderen wilde de allerbeste zorg. Zittend op haar moeder bed wisselt dochterlief druk bellend praktische zaken uit. Cor kreunt bij elke beweging die haar dochter maakt. Zelfs de overige drie niet terminale patiënten op de kamer doen mee. Bij het afscheid zegt Cor mij fluisterend: “het is zo druk, maar ze bedoelen het goed”. Drie dagen hierna overleed Cor, in het ziekenhuis. Haar dochter Ingrid was twee maanden hierna nog te overstuur voor een nagesprek. Vaak was ik betrokken bij stervensprocessen waarin onmacht, angst en wanhoop de kamer vulde.

Als wij onze huidige omgang met sterven niet ontwikkelen, blijft het tobben met oplopende zorgkosten en een groeiende stervensangstcultuur. Naast winst in zorgeuro's, winst in medemenselijkheid binnen een samenleving die de dood durft te omarmen. Zoals een van de deelnemers verwoordde: “Had ik dit maar 10 jaar eerder geweten toen mijn ouders overleden”. Wat weet jij over het sterfproces en wat mogelijk is?

Voor deze pilot zijn rond de veertig gesprekken gevoerd met verschillende organisaties en partijen van onder anderen: Gemeente Almere, Palliatief Netwerk Almere, Hospice, Zorggroep Almere intra- en extramuraal, VPTZ landelijk en lokaal, Humanitas, VMCA, Cliëntenraad, Kerkenraad, Leger des Heils, Monuta Helpt! Etcetra.

Overige zingevingactiviteiten

Introductiemiddag 'Leven, liefde en de dood'

Introductiemiddag 'Leven, liefde en de dood' is een gratis toegankelijke online middag als voorproef van Liefdevol Levenseinde of kan als zelfstandig verdiepende middag worden benut. Het werpt licht op de rode draad tussen stilstaan bij de dood en daarmee bij het leven alsmede de liefde die voorbij de grenzen van de dood reikt. Vanuit ieders ervaring verkennen we samen het pad wat de essentie van leven is en hoe daarin vergankelijkheid een plaats heeft. Deze mogelijkheid werd eind 2020 geïntroduceerd. <https://www.ritualstoroot.nl/leven-liefde-en-de-dood/>

Verdiepingsmiddag 'Uit de kist'

Verdiepingsmiddag Uit de kist belicht de eigen (on)sterfelijkheid en bewustwording wat voor jou belangrijk is bij sterven. Het biedt voeding, verdieping en verbreding op Liefdevol Levenseinde en is met name ook voor professionals en vrijwilligers rondom sterven een noodzakelijke en waardevolle verdieping. <https://www.ritualstoroot.nl/uit-de-kist/> In 2021 werd deze workshop meerdere malen aangeboden, uitgesteld en uiteindelijk één keer gehouden: oktober – *Windekind* – *Almere*.

Deelname Vergankelijkheidsdag

Vergankelijkheidsdag is in 2019 ontstaan als gevolg van een blog door palliatief journalist Rob Bruntink. Hij schreef in 2018 over zijn droom: een jaarlijkse Vergankelijkheidsdag, waarop burgers zouden stilstaan bij het feit dat zij allen sterfelijk zijn. Rosalie Kuyvenhoven, een ritueelbegeleider die in Londen werkt maar Nederlandse roots heeft, nodigde Rob uit de droom gezamenlijk te realiseren. En zo ontstond in 2019 de eerste Vergankelijkheidsdag, die in Engeland de naam Mortality Day kreeg. Voorbeelden tref je aan op: <https://www.vergankelijkheidsdag.nl/>

De Vergankelijkheidsdag nodigt mensen uit stil te staan bij hun sterfelijkheid. Rond de 22ste elk jaar is de ideale dag om te doen wat je eigenlijk al lange tijd voor je uitschuift: een testament regelen, vastleggen wat er na de dood met je digitale erfenis moet gebeuren, het opstellen van een wilsverklaring, een afspraak maken met een uitvaartondernemer, een bezoek brengen aan de begraafplaats waar je later misschien wilt liggen, met je partner praten over wat je wel en niet wilt als je ongeneeslijk ziek blijkt te zijn, et cetera. Rond Vergankelijkheidsdag zijn er door het hele land activiteiten waaraan je kunt deelnemen.

Rituals to Root participeerde met een nieuw ontwikkelde workshop *Vergankelijkheid, venkel en meer, ondersteuning van kruiden bij de laatste levensfase* die in samenwerking met biologische Kruidenrij Hof van Eeden en Paradijsvogelbosje werd gefaciliteerd, uitgevoerd en kosteloos werd aangeboden. <https://www.ritualstoroot.nl/vergankelijkheid-venkel-en-meer/>

Workshop Levenseinderituelen

Delen, leren en associëren in levenseinderituelen. Uitgevoerd, ontwikkeld voor Café Doodgewoon Zaanstreek op 20 oktober. Deze interactieve ochtend, middag of avond is prima inzetbaar voor vrijwilligers en professionals rondom sterven. <https://www.ritualstoroot.nl/de-wereld-van-rituelen/>

Rituelen

Tijdens de werkzaamheden door het jaar heen werden bij vergaderingen en overleggen, ook online, verschillende openingsrituelen en momenten van bezinning verzorgd alsmede gezamenlijke

afsluitingen. Daarmee een bedding biedend voor bijeenkomsten. Ook bij persoonlijke begeleiding en een scheiding speelde een ritueel op maat een belangrijke rol.

Samenvatting zingevingsactiviteiten

- 🔹 Dagworkshop **Liefdevol Levenseinde** <https://www.ritualstoroot.nl/liefdevol-levenseinde-2/>
- 🔹 Verdiepingsmiddag **Uit de kist** <https://www.ritualstoroot.nl/uit-de-kist/>
- 🔹 Online introductiemiddag **Leven, Liefde en de dood** <https://www.ritualstoroot.nl/leven-liefde-en-de-dood/>
- 🔹 Nieuw ontwikkelde workshop **Vergankelijkheid, venkel en meer** <https://www.ritualstoroot.nl/vergankelijkheid-venkel-en-meer/>
- 🔹 Nieuw ontwikkelde **workshop Levenseinderituelen** <https://www.ritualstoroot.nl/de-wereld-van-rituelen/>

Eigen ontwikkeling en deskundigheidbevordering

Deelname aan:

- 🔹 Symposium *Rituelen die helen* via UVH - Online
- 🔹 Interview Edith Egar via School of Life – Online
- 🔹 Training Fondsenwerving via VMCA – Online
- 🔹 Thema-avond Ontmoeten voorbij de dood via NSRF – Online
- 🔹 Deelname positieve gezondheid via VMCA - Online
- 🔹 In gesprek met Marinus v.d. Berg via NSRF | Lelystad

Externe partijen en samenwerkingen op een rij

De stichting participeerde in een aantal initiatieven van belang gedurende het jaar:

- 🔹 Onderdeel hulplijn 24/7 www.landelijkexpertisecentrumsterven.nl
- 🔹 Samenwerking met www.bezinningshuis.nl in aanbod bij Sterven en Rouw en versterking van elkaars besturen door deelname
- 🔹 Samenwerking Stichting Amaruq voor Liefdevol Levenseinde <https://amaruq.nl/>
- 🔹 Samenwerking Stichting Paradijsvogelbosje en Kruidenrij Hof van Eeden
- 🔹 Coalitie Stad (G)oud in Almere, netwerken en aanbieden lokale zingevingsactiviteiten
- 🔹 “DIJK.ontroerend goed” gezamenlijke ondersteuning en samenwerking <https://www.dijkontroerendgoed.nl/>
- 🔹 Deelname aan de Funeral Fair in juli voor de Landelijke Beroepsvereniging van Ritueelbegeleiders <https://www.lbvr.nl/>

Financieel verslag

Het jaar 2021 werd voor de stichting wederom gekenmerkt door corona beperkingen. De ‘eigen’ workshops werden minder vaak gedraaid, maar er werden wel een aantal custom made workshops voor instellingen verzorgd. In tegenstelling tot voorgaand jaar werden er in 2021 weer zwarte cijfers geschreven. De post schulden betreffen betalingen voor een workshop in 2021, die uiteindelijk naar 2022 werd doorgeschoven vanwege corona beperkingen.

Balans per 31-12-2021

	Activa	Passiva	
Bedrijfsmiddelen	€ -	Eigen vermogen	€ 3.938,62
Vorraden	€ 35,00	Schulden	€ 315,62
Rekening courant	€ 4.219,24		
Totaal	€ 4.254,24		€ 4.254,24

Baten en lasten 2021

	Baten	Lasten	Resultaat
Donaties & subsidies	€ 2.622,75		
Communicatie & promotie		402,23	
Ritueel & workshop attributen		49,25	
Reiskosten algemeen		126,06	
Organisatie & opleiding		€ 414,22	
Zingevingactiviteiten (o.a. WSL & UDK) Af		€ 110,00	
Overig		€ 338,56	
Totaal	€ 2.622,75	€ 1.440,32	€ 1.182,43

Vooruitblik 2022

2022 zal wederom een jaar worden met onzekerheid en meebewegen met de pandemie en de gevolgen daarvan. Graag houden we onze contacten warm omdat die verbindingen zo waardevol blijken. Onze werkzaamheden zullen we verder verdiepen en verbreden waar zich dit aandient.

Beknopte vooruitblik in de focus voor 2021:

- 🟡 gerichtheid op lokale behoefte met Waakzorg Kringen Almere en Pilot Liefdevol Levensende
- 🟡 verder in het lokale licht plaatsen van Liefdevol Levensende en landelijke uitrol
- 🟡 aandacht voor verdieping in eigen sterfelijkheid met 'Uit de kist' verdiepingsmiddag
- 🟡 ontwikkeling van een nieuwe workshop *Helpende rituelen bij rouw en verlies*
- 🟡 verder ontwikkelen van de workshop *Diep Luisteren*
- 🟡 verdiepen van huidige samenwerkingen
- 🟡 aangaan van nieuwe verbindingen en partnerschappen in sterven en rouw
- 🟡 spreken op basisscholen over het onderwerp sterven en rouw via *Doodgewoon in de klas*
- 🟡 het verder invullen en ontwikkelen van de troosttuin en de bezinningsplek